

Плoтникоva *Païca*

МАРГО ТА СЕКСОТ

Роман

Харків
«ФОЛІО»
2023

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

«ТІЛІ-ТІЛІ ТЄСТО...»

Це місто комусь може здатися трохи сонним і навіть схожим на такого собі лінъкуватого й лагідного котяря, який вигрівається на пагорбах Посулля під пестливим сонцем. Його можна вподобати, сподіваючись не тільки на спокій і затишок, а й на загальнолюдську інфантильність, та коли хтось спроможеться зазирнути за благенькі й не завжди правдиві лаштунки історії, сподівання можуть обернутися на порохняву з дупла гнилого дерева. У послужному списку цього міста є все: звитяги, погроми, бійні, паради, швидкоплинні радості, таємниці, загублені в часі скарби, слози на очах матерів... І море любові.

Схожі події могли трапитися й, мабуть, траплялися не тільки тут. Віддаленість від столиці й кількість містян не мають ніякого значення — провінція теж сповнена людським диханням. І шістдесяті роки двадцятого століття летіли в невеликому містечку з тим же розвоєм, що й у «Москве-матушкє», а ті, кому слід, натужно со-

піли, будуючи загадковий комунізм; перші — виключно для себе, пересічні — і таких було значно більше — для тих же таки перших... Але люди, «человекі», як часто-густо казали в цьому достобіса балакучому містечку, відомо споконвік, бувають різні. І якщо комусь побудова комунізму — як попереду танцювати, то супротивні — в гробу все те бачили. Коли ж ти — дитя, зачате безпартійною мамкою і контуженим війною батьком, — то тобі не до комунізму... У тебе свій ДОПр¹, і своя вольниця.

Валька і Ксенька — сусіди. Йому — сім, їй — шість. Жили вони в одноповерховому будинку на Плеханова — це колишня Малодворянська. У тому домі четверо дверей — усі прямо з двору, за кожними дверима — ціла ватаха людей. Але про них — пізніше...

Тиха вуличка дивним чином зачайлася в центрі містечка, і Валька з Ксенькою, частенько залишаючись влітку на цілий день удвох, — як лихий на шкоду — вишукували собі пригоди. Щоб у дома не вмерти з нудьги чи не перестатися аж до кутка з вінником у руках — так малих найчастіше карали ввечері за шалапутство, — вони часто-густо випихалися мандрувати. Походеньки припали до душі не так старшенькому, як малій, вона міцно хапала Вальку за руку й настирно тягla з двору.

¹ Усталена назва місця попереднього ув'язнення за радянських часів.

Сонячного і пломенистого до болю в очах дня наша парочка, вже охрещена в очі й позаочі вигуками однолітків-заздрісників «тілі-тілі тесто, женіх і невеста», не змовляючись, повернула повз «пожарку» — так і ніяк інакше називали в місті частину пожежної охорони — на вулицю Леніна, вождя всіх тодішніх місцевого і державного значення керманичів та пролетаріату. Легко перебрівши дорогу, благо, що машини по місту їздили не набагато частіше, ніж вантажні баржі плавали по річці Сулі, дрібнота завмерла скраю хідника. Та й не тільки вони, перехожі дядечки й тітоньки, роззявивши роти, теж витріщалися на новеньку вантажівку — такий собі автомобіль «газон» чи точніше ГАЗ-53, який стояв навпроти школи № 1. Валька знав марки усіх машин, які курсували містом, бо його батько донедавна працював водієм ще довоєнного автобуса, а щойно перейшов у військову частину і там кермував величезним тягачем та раз у раз вів просвітницьку роботу із сином та дворовими пацанами.

— Пішли вже! — потягла хлопця за руку Ксен'єка. — Ну хіба ти не бачив машини?

— Такого «газона» не бачив. Дивись, кабіна аж близьть. Новенька.

Дівчина завмерла на килимкові істинного трав'яного газону, а Валька почав намотувати кола довкола автомашини. Він не тільки придивлявся й мацав те диво, а навіть принюхувався до нього.

— Пахне фарбою. Кажу ж, новенька...

— Нічого вона не пахне. Мені так навіть воняє.

— Ти шо, не бачиш?! То кінський кізяк тхне. Ба, тут підвода стояла і коняка наваляла купу. А машина пахне фарбою і бензином. Я чую...

Він підійшов до кабіни і, озирнувшись, випнувся на підніжку. Зазираючи у віконце, приплюснувся носом до скла і уважно розглядав кермо і всілякі там штуковини з покажчиками. І така цікава пичка вимальовувалася в нього збоку, що Ксенька не втрималася й сама подерлася на підніжку поряд хлопця.

— Валь, чуеш, подай руку... Подай, а то зараз зареву, — шантажувала вона соратника по мандрах.

Валька знехотя, не озираючись, схопив простягнуту руку, й за мить вони вже вдвох зирили у віконце. Ксенька спиналася навшпиньки і обома руками чіплялася за Вальчині закороткі штанці, які трималися на солідній шлейці, загнузданій через хlop'яче плече.

— Ей, шолупень, ви куди це повилазили? Ану брись звідтіль, а то щас до мамки з папкою за вухо потягну, так вони вам надають по жопі! — суворий чоловічий голос на якусь коротку мить пришпилив малечу одне до одного.

Але хіба їм звикати? І вже за хвильку парочка, немов здуте вітром пір'я, полетіла за ріг й опинилася на вулиці Луначарського. Їхні однаковісінні сині сандалі —

у таких чалапала майже вся дрібнота міста — тільки й замелькали тротуаром. Та скільки там тієї вулиці Луначарського? Може, є двісті метрів, а може, й нема. Пригальмували вони вже на розі Радянської. Оце вулиця так вулиця! Валька з Ксенькою, наче в степ вибралися. Цією дорогою вони іноді, та частіше задвірками, мандрували до базару.

— А ти знаєш, що цією вулицею можна й до Києва дійти? — сказала дівчинка, відсапуючись й осмикуючи вже тісненську штапельну в дрібну квітку сукеночку, яка під час кросу підібгалася куди не слід. Та сукенка, перелицьована з маминої старої кофтини, була в Ксеньки одна-єдина на все літо.

— Ти ще скажи, що до Москви... Хтось тобі й повірить, тільки не я.

— Мамка мені казала...

— Багато твоя мамка знає! Вона що, на махорочній фабриці тютюну нанюхалася?

— А твоя, а твоя... Ти мою мамку навіщо зобижаєш? Вона на тій фабриці вже давно не працює.

— Та ладно... Знаю. Твоя мамка тепер у «Чайній» калікам пиво продає.

— Чого це калікам? Вона всім дядькам пиво продає.

Тут Ксеньці в око впали великі леді прочинені двері будинку на розі вже згадуваних вулиць. І хіба можна було пройти мимо, та ще після такого «сімейного» скандалу?

От дівчинка й прослизнула в невеличку химерну щілину. Валька ледве встиг блимнути круглими очима в обрамленні пухнастих жовтуватих вій, а Ксеньки вже катма. Почувавши свого ще жовтішого від сонячних променів чуба, він обережно, бочком, протиснувся слідком за невеличкою товаришкою — предводителькою їхньої не чисельної банди. Саме так охрестив їх одногорій колишній фронтовик із сусіднього будинку на шість квартир, троє дверей якого виходили прямісінко на тротуар. Усі, не залежно від віку, звали того заточувальника ножів і ножиць дядею Васею. Та про нього — теж пізніше.

У невеличкому коридорчику, де опинилася відома в місті парочка, було напівтемно і вкрай тихо. Ксенька вчепилася в руку Вальки мертвою хваткою, та назад до виходу її ніяка сила навіть не підштовхнула — навпаки — дівчисько обережно попрямувало до наступних дверей.

— Ти куди? — спитав пошепки Валька.

— Туди... Ми ще там не були.

Хоч це й було їхнім завченим девізом і саме туди, де ще не були, вабило, немов циганською вдачею, хлопчина засумнівався. Але Ксенька, тримаючи однією рукою хлоп'ячу п'ятірню, потягла на себе важкуваті двері... У наступному приміщенні діти миттю опинилися перед величезним люстром і, втупившись у свої відображення, проминули його, неначе маріонетки на нитках чиіхось вправних пальців.

Ще за одними дверима знаходилася велика, а може, навіть величезна за мірками дитячої уяви зала, і вона здавалася безлюдною. Між кількома колонами у певному порядку стояли ошатні столики з білими скатертина-ми, а біля них — по чотири стільці з високими спинками в сніжних чохлах. Незважаючи на те, що денна година не сягнула ще й обіду, тут панував напівморок, бо майже за-шторені вікна пропускали світло досить неохоче. Малеча зробила кілька кроків... Праворуч за столом, у самісінько-му кутку, сиділи дві жінки: підтоптана з рудим-прерудим дрібним перманентом на великий круглій голові й висока, ставна, яка й сидячи вивищувалася над цим білим і вод-ночас похмурим простором. Саме — над простором, а не в просторі. Ксеньці здалося, що то справжня казкова ко-ролева. Так-так, та сама королева, про яку їй нещодавно читала книжку мама. І щоб там не казав Валька, а у малої найкраща в світі матінка, бо вона читає казки... А в тих казках живуть ось такі величні королеви з грандіозними зачісками.

І звідкіль дитині було знати, що ця висока синьо-чорна зачіска у «королеви» споруджена із вичорнених урзо-лом кіс, які вже мали посріблені нитки дочасної сивини. А свою пряму, ніби вирізьблену різцем майстра, спину і королівські плечі жінка поставила супроти вітру існу-вання, щоб не зігнув її так, як вже згинав не раз. Та й що могла знати шестирічна бестія, яку з дитячого садочка за-

ЗМІСТ

«Тілі-тілі тесто...»	3
Містечковий гамбіт	64
Керосинова вулиця	78
Беретик	111
Сула	130
Смертельна хвороба	140
Королева і офіцер	151
Батькова «родіна»	167
Люсина подушка	201
Гамбіт навиворіт	208
Диверсія	221
«Фотографія»	230
Хлопчик чи дівчинка?	273
Палата № 7	317

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](#)